

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 867/2017
24.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Радослав Маринковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ... - ..., чији је пуномоћник Бранислава Томашевић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 642/16 од 08.09.2016. године, у седници одржаној 24.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 642/16 од 08.09.2016. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 1407/14 од 13.05.2016. године, ставом првим изреке одређена је мера заштите од насиља у породици па је забрањено туженом да на било који начин даље узнемирава тужилу и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиле, док је ставом другим и трећим изреке одређено да ова мера заштите од насиља у породици остаје на снази годину дана, а да евентуално изјављена жалба не задржава њено извршење. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилка тражила да се одреди мера заштите од насиља у породици којом је тражила да се наложи туженом да се са свим лицима и стварима исели из стана у ..., у улици ... бр. .../... и да му се забрани да се приближава тужилци на удаљеност мању од 300 метара. Ставом петим изреке обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка од 105.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 642/16 од 08.09.2016. године, жалба туженог је одбијена, као неоснована, а првостепена пресуда потврђена у ставу првом и трећем изреке.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, парничне странке су живеље у ванбрачној заједници од јуна 2001. до 26.06.2014. године, у којој је рођено троје деце и то ћерка ВВ ... године, син ГГ ... и ћерка ДД ... године. У том периоду највише су живеље у стану тужиљине мајке у улици ... бр. .../.... Тужени је први пут исказао насилно понашање када је њихова малолетна ћерка ВВ имала свега ... месеци, када га је ујутру око 5 часова пробудило плакање детета, због чега је устао и ошамарио дете, а на тужиљу почео да виче што је не смири и зашто дете плаче. Тужиља је тада исказала намеру да оде из стана са дететом, у чему је је тужени спречио. Године 2005. када се малолетни ГГ, који је тада имао ... месеци, случајно опекао (повукао тигањ и просуо уље по себи, док је тужиља спремала ручак), тужени је отео дете из наручја тужиље, која га је узела јер је плакао, бацио га на кревет, а тужиљу почео да удара по глави и да псује. Дете су тек после тога одвели код лекара, али тужиља ни ово насиље није пријавила. Тужени је наставио са насилним понашањем према тужиљи на тај начин што ју је психички злостављао, вређао је, омаловажавао, позивао њене родитеље, брата, колегинице, па и директорку фирме у којој је радила, причао им о њој негативне ствари, називао је погрдним именима и причао неистине о њој и њеном понашању, тужиљи је упућивао и озбиљне претње – „да ће јој ишчупати гркљан“, „да ће она из стана изаћи само са ногама напред“, претио да ће јој одузети децу, Тужиља је у поступку тврдила да јој је тужени два пута уз претње стављао и нож под грло, због чега су, први пут, комшије звале полицију, али тада тужиља, због великог страха од туженог, полицији није смела да каже шта се десило. Због оваквог – пријављеног и утврђеног понашања туженог, полиција је неколико пута против туженог подносила прекршајне пријаве, али их је тужиља због страха повлачила. Тужени је на име тужиље отворио и лажни „фејсбук“ профил, на ком је покушао да је представи у негативном светлу, што је тужиља сазнала од пријатељице, након чега је по пријави тужиље, угасио овај лажни профил. Парничне странке су се два пута разилазиле и то 2010. и 2012. године, када је тужени напуштао стан, али се потом враћао и настављао са истим или сличним понашањем. Сценама насиља углавном су присуствовала деца странака, која су у тим ситуацијама покушавала да заштите мајку. Тужени је претње и увреде упућивао и родитељима тужиље, а у јуну 2014. године, док је тужиља са децом боравила код родитеља у ..., он је дошао до њихове куће, стао на сред улице, заустављао возила и говорио (људима у возилима) да је отац тужиље педофил и манијак. О овом догађају тужиља је обавестила саветовалиште против насиља у породици, а потом је са децом отишла у Сигурну кућу, где су провели 4 месеца, након чега су се вратили у стан тужиљине мајке, који је тужени претходно

напустио. Због дужине и интензитета претпљеног насиља и злостављања, константног страха и недостатка осећаја безбедности за сопствену егзистенцију, али и страха да ће тужени угрожити малолетну децу, код тужиле је дошло до осећаја безвољности, губитка воље за животом, због чега је лечена у КБЦ „Драгиша Мишовић“ у периоду од 24.04. до 27.06.2014. године, где јој је утврђена дијагноза По спроведеном дијагностичком поступку, стручни тим надлежног Центра за социјални рад је у свом налазу и мишљењу потврдио да напред утврђено понашање туженог представља насилно понашање, те да у конкретном случају насиља нису поштеђена ни малолетна деца, због чега су дали мишљење да је целисходно одредити меру заштите од насиља у породици - исељења туженог из стана у коме странке живе, па је правноснажним решењем о одређивању привремене мере, од 20.10.2014. године, донетим у овом поступку, наложено туженом да се исели из стана у улици ... бр. .../..., те му је забрањено да се приближава тужили на раздаљину мању од 200 метара и да је на било који начин узнемирава, уз обавезу да се уздржава и од сваког другог дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиле.

Код овако утврђеног чињеничног стања, судови правилном применом одредбе члана 10. и 197. Породичног закона Републике Србије („Службени гласник РС“ број 18/05), налазе да понашање туженог представља психичко и вербално насиље над тужиљом, које оправдава одређивање мере заштите од насиља, јер је описано понашање туженог код тужиле изазвало доминацију осећаја узнемирености, страха за сопствени живот, као и за безбедност малолетне деце, стрепње од понављања насиља, што је код ње и реално довело до угрожавање душевног здравља.

Врховни касациони суд налази да је изречена мера заштите од насиља у породици забране даљег узнемиравања, као и уздржавање од сваког другог дрског, злонамерног и безобзирног понашања према тужили, изречена уз правилну примену члана 198. став 2. тачка 5. Породичног закона, с обзиром да представља адекватну меру заштите од насиља према утврђеној врсти и обиму насиља. На овај начин остварује се и сврха изречене мере, односно спречавање и престанак описаног понашања туженог које представља насиље.

Приликом одлучивања Врховни касациони суд је ценио и наводе ревизије да тужени никада тужилу није физички злостављао, да ју је ударио само једном и то када је почела да хистерише када је малолетни ГГ повређен (када се опекао), али да није исказивао ни понашање психичког злостављања, па налази да су исти неосновани, јер судови у конкретном случају и не квалификују понашање туженог као вид физичког злостављања, али из утврђеног чињеничног стања произилази да психичко злостављање постоји и то у дугом временском периоду.

Наиме, насиље у породици дефинисано је одредбом члана 197. став 1. Породичног закона, тако што се под насиљем подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Истим чланом (став 2.) наведени су карактеристични видови насиља (именовани облици насиља), али и уз одређење да се насиљем у

породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање, које један члан породице испољава према другом члану породице (став 3. - неименовани облици насиља). Имајући ово у виду, судови правилно закључују да се у конкретном случају понашање туженог може окарактерисати као психичко насиље над тужиљом, као чланом породичног домаћинства, јер у поступку јесте утврђено да је тужени у дугом временском периоду, тужиљи упућивао претње, погрдне и омаловажавајуће речи, па се може говорити о негативном моделу понашања које један члан породице предузима, односно испољава према другом, што представља насиље и то вид психичког насиља.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић